

5

PROFESÖR KİP İLE TÜRKÇE

"İsimler"
Öyküsü

HARİKALAR PARKINDA SERÜVEN

Birsen Ekim Özen

Merhaba Dünyalı,

Ben Türkçe Gezegeni'nden Profesör Kip! Sen de kimsin, orası da neresi dediğini duyar gibiyim! Ben, Türkçenin öneminin farkında olan bir gezegenin profesörüyüm. Birlikte çalıştığım kocaman bir ekibim var. Her biri Türkçenin bir konusunda uzman... Uzmanlarım, Türkçeyle problem yaşayan, Türkçeyi seven ama desteğe ihtiyacı olan, bazı konuları dikkat vermediği için kaçıran, kendi başına öğrenemeyeceğini düşünen öğrencilerin yardımına koşuyorlar. Birçok macerayı da birlikte yaşıyorlar...

Sen de bu diziyle onların hikâyelerine tanık olacaksın, eğleneceksin ve Türkçeyle ilgili birçok şeyi öğreneceksin. Türkçe Gezegeni tüm gücüyle senin yörüngende...

İmza
Profesör Kip

Canım İstemiyor

İçinden “Keşke bir saatim olsa...” diye geçirdi. Saati olsa dersin bitmesine ne kadar kaldığını anlayabilirdi. O sırada öğretmeni yeni bir örnek verdi:

- ‘Hayal’ kelimesi soyut bir kelimedir. Çünkü hayal kelimesi ile elle tutulamayan gözle görülemeyen şeyler anlatılır.

Ne demek elle tutulamaz? Nil'in hayalleri çok elle tutulur şeylerdi. Pembe bir elbise almak istiyordu. Bu elbise hem gözle görülebilir hem de elle tutulabilirdi. Parmağını kaldırdı.

— Öğretmenim, benim hayalim elle tutulabilir. Üstelik gözle de görülebilir. O zaman soyut değil demektir?

Öğretmeni gülümseyerek yanına geldi:

— Hayalin ne?

Nil'in birçok hayali vardı.

Yaklaşan bayramda giymek

için pembe bir elbise almak,

bayram harçlıklarını birik-

tirip pembe bir bisiklet

sahibi olmak, odasını

tamamen pembeye

boyatmak... Liste

böyle uzayıp gidi-

yordu. İçlerinden

birini seçti:

HARİKALAR PARKINDA SERÜVEN

- Pembe bir elbise...

- Demek ki hayalin pembe bir elbiseye sahip olmak...

- Evet, üstelik bu hayal çok elle tutulabilir ve gözle de görülebilir.

- Evet, pembe elbise elle tutulabilir ve gözle de görülebilir ama ya hayal?

- Hayalim o işte!

- Her şeyi hayal edebilirsin ama hayalin kendi görüntüsü yoktur. Bu yüzden soyuttur.

- Anlamadım...

- Bak Nilcim, şimdi bir sürü örnek çalışma yapacağız. Onlara dikkat et.

PROFESÖR KİP İLE TÜRKÇE

Sonra yine konuyu anlatmaya ve örnekler vermeye başladı. Nil ise pembe elbise hayalinde takılı kaldı. Pembe elbiseyi giyip kuzeninin sünnet düğününe gitse herkes onu prenses zannederdi. Pembe bir de ayakkabısı olursa tam olurdu!

- Çocuklar bir de çoğul ve tekil isimler var. Çoğul isimler sonlarına '-ler' ya da '-lar' eki alır. Bu ekler, ismin birden çok olduğunu belirtir.

Evet, onun da çeşit çeşit pembe eşyaları olabilirdi. Pembe kalemler, pembe silgiler, pembe defterler...

- İsimleri cins ve özel diye de ikiye ayırıyoruz. Cins isimler kendi cinslerini temsil eder. Köpek, top, çiçek gibi...

Birden komşularının kızı Ayşe'yi hatırladı. Evet ya! Bu Ayşe çok cins bir kızdı. Pembe elbise fikrini duyunca onunla alay etmişti. Ayşe'nin en sevdiği renk maviydi ve elbisesinin de mavi olmasını hayal ediyordu. Cins işte!

- Özel isimler ise verildiği varlığa aittir. Ona özel verilmiş isimlerdir. Hepinizin ismi size özel, bu yüzden tüm insan isimleri özeldir. Şehir isimleri, nehir isimleri, dağ isimleri, hayvanlara verilen özel isimler... Hepsi özeldir ve baş harfleri hep büyük yazılır.

Öğretmenleri haklıydı. Onun elbisesi özeldi. **Özel** ve çok **güzel**.. Öğretmeni tahtaya örnekler yazmaya başlayınca ayılır gibi oldu. Ne anlatılmıştı ki derste? **Özel**, **cins**, **çoğul** gibi kelimeleri hatırlıyordu ama anlamları hakkında bölük pörçük bilgiler vardı aklında. Keşke derste olacağına dışarıda olsaydı şimdi. Canı hiç ders dinlemek istemiyordu. Birden öğretmenin onun adını söylediğini duydu:

- Nil! Haydi, bize söyle... Bu kelime özel mi cins mi?

Nil isteksiz bir şekilde ayağa kalktı. Tahtada kocaman harflerle **AYŞE** yazıyordu; şu gıcık kızın adı.

- Evet, Nil bu isim özel mi yoksa cins mi?

Bu arkadaşı çok cins biri olduğuna göre cevap açtı zaten:

- Cins, öğretmenim!

Öğretmeni olumsuz anlamda başını salladı:

